

מסורת הש"ס

(א) [תוספתא פ"ג ה"א], (ב) [ע"י ערך שם אפי"ה], (ג) קלם בנחמא אחרת ופירוש [פ"ה], (ד) [פסחדין], (ה) ע"ש לעיל יג: תוספתא ב"מ פ"ב, (ו) [והוהתחלה], (ז) [הוהתחלה], (ח) [הוהתחלה], (ט) [הוהתחלה], (י) [הוהתחלה], (יא) [הוהתחלה], (יב) [הוהתחלה], (יג) [הוהתחלה], (יד) [הוהתחלה], (טו) [הוהתחלה], (טז) [הוהתחלה], (יז) [הוהתחלה], (יח) [הוהתחלה], (יט) [הוהתחלה], (כ) [הוהתחלה], (כא) [הוהתחלה], (כב) [הוהתחלה], (כג) [הוהתחלה], (כד) [הוהתחלה], (כה) [הוהתחלה], (כו) [הוהתחלה], (כז) [הוהתחלה], (כח) [הוהתחלה], (כט) [הוהתחלה], (ל) [הוהתחלה].

גליון הש"ס

במאמר חקירות בוכבים והדפוס: ע"י גליון דף ד ע"י תוספות ד"ה ש"מ ודף י ע"י תוספות ד"ה חד:

הגהות הב"ח

(א) גמ' תעבו דלישירו שמתיהו: (ב) רש"י ד"ה ורענן דקסבר: (ג) תוס' ד"ה גירנא וכו' דלש"ה כלומר ל"ל ויבית קללה נמחק: (ד) ד"ה והוועט וכו' דלמתיב ביה השת גופו: (ה) ד"ה לא וכו' כפ"ק, כ"ז קדף כ עיניו גמ' תוספות גמ' השת ד"ה ר' יהודה:

לעזי רש"י

אישקומ"א. קפף.

מוסף רש"י

ורועי בהמה דקה. ישראל, שסממן גולסם שקרנים כהמתן בשדות אחרים (סנהדרין יג). וכן גולסם הרי הן כעושי כוכבים (עירוב יג). וכן מעלין. אולם מן השר להילס מן המיתה (סנהדרין יג). אם נפלו לתוכה, אלא ייחסו השמות (עירוב יג).

רבינו חננאל

לבי תורתא פגעו ביה גנבי אמרו ליה להיכן קא אזילת הרחיב להן את הדרך ואמר להן לפומבדיתא אמרו להם בדתם במקום פלוגי נקח מה שמעו מוטא להו תורתא פריש ועאל למדינתא אמרו ליה תלמיד יהודהא רמא את אמר להו ידעיתו ליה רמאא קריתו ליה ליהוה הני אינשי בשמתיא עבדי גנבתא ולא אצלחו אתו כולחו תבעו ושרא להו חד מייניהו לא אתא אכליה אריא: אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי גירנא דלייט מילתא שבתא בצירא ליה מן שניה: תא חזי לטטייא דא"י אמרו לתלמידי ר' עקיבא אשרי ר' עקיבא ותלמידיו ולטטייא דבבל אמרו תלמידי יהודהא רמא את: פ"ה בת ישראל לא תיילד את העובדת כוכבים: אסיקנא ביה ישראל לא תיילד את העובדת כוכבים: בנה של עובדת כוכבים מפני שמגדלת בן לעבודת כוכבים עובדת כוכבים מילדת בת ישראל בן

לבי תורתא פגעו ביה גנבי אמרו ליה לאן קאזלת אמר להן לפומבדיתא כי מטא לבי תורתא פריש אמרו ליה תלמידא דיהודה רמאא את אמר להו ידעיתו ליה יהא רעוא דליהו הנהו אינשי בשמתיא אזלו עבדי גניבתא עשרין ותרתינן שנין ולא אצלחו כיון דחזו אתו כולחו תבעו (א) שמתייהו והוה בהו חד גירנא דלא אתא לשרויה שמתיא אכלי' אריא היינו דאמרי אינשי גירנא דלא מייין שתא בציר משני תא חזי מה בין גנבי בכל ולסטין דארץ ישראל: מתני' ב"ת ישראל לא תיילד את העובדת כוכבים מפני שמילדת בן לעבודת כוכבים יאכל עובדת כוכבים מילדת בת ישראל יבית ישראל לא תניק בנה של עובדת כוכבים יאכל עובדת כוכבי' מניקה בנה של ישראל ברשותה: גמ' ת"ר (ב) בת ישראל לא תיילד את העובדת כוכבים מפני שמילדת בן לעבודת כוכבים ועובדת כוכבים לא תיילד את בת ישראל מפני שחשודין על שפיות דמים דברי רבי מאיר וחכמים אומרים יעובדת כוכבים מילדת את בת ישראל בזמן שאחרות עומדות על גבה אבל לא בינה לבינה ור"מ אומר אפי' אחרות עומדות על גבה נמי לא דימנין דמנחא ליה ידא אפותא וקטלא ליה ולא מתחוזי כי הדיא איתתא דאמרה לחברתה מולדא יהודייתא בת מולדא יהודייתא אמרה לה נפישין בישתא דהדיא איתתא דקא משפילנא מינייהו דמא כי אופיא דנהרא ורבנן א"ל לא דיא במילתא בעלמא הוא דאוקימתה: בת ישראל לא תניק: ת"ר בת ישראל לא תניק בנה של עובדת כוכבים מפני שמגדלת בן לעבודת כוכבים ועובדת כוכבים לא תניק את בנה של בת ישראל מפני שחשודה על שפיות דמים דברי ר"מ וחכ"א יעובדת כוכבים מניקה את בנה של בת ישראל בזמן שאחרות עומדות על גבה אבל לא בינו לבינה ורבי מאיר אומר אפילו אחרות עומדות על גבה נמי לא דימנין דמנחא ליה ידא במילתא וקטלא ליה וצריכא דאי אשמעינן מילדת בהדיא קאמרי רבנן דשרי דלא אפשר משום דאחרות רואות אותה אבל מניקה דאפשר דשייפא ליה סם לדר מאבראי וקטלא ליה אימא מודי ליה לרבי מאיר ואי אשמעינן מניקה בהדיא קאמרי רבי מאיר דאסור משום דשייפא ליה סם לדר מאבראי וקטלא ליה אבל מילדת דלא אפשר היכא דאחרות עומדות על גבה אימא מודי להו לרבנן צריכא ורמיהו יהודית מילדת עובדת כוכבים בשכר רב יוסף בשכר שרי משום איבה סבר רב יוסף למימר אולודי עובדת כוכבים בשבתא בשכר שרי משום איבה א"ל אביי היכלה למימר לה דידן דמיטרי שבתא מחללינן עלייהו דידכו דלא מיטרי שבתא לא מחללינן סבר רב יוסף למימר אנוקי בשכר שרי משום איבה אמר ליה אביי היכלה למימר אי פנויה היא בעינא לאינסובי אי אשת איש היא לא קא מודהמנא באפי גברא סבר רב יוסף למימר הא דתניא העובדי כוכבים ורועי בהמה דקה לא מעלין ולא מורדין אסוקי בשכר שרי משום איבה אמר ליה אביי יכול לומר לו קאי ברי אאיגרא אי נמי נקיטא לי זימנא לבי דואר (ג) תני רבי אבהו קמיה דר' יוחנן * יעובדי כוכבים ורועי בהמה דקה לא מעלין ולא

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה ב.

גירנא דלא מייין. פ"ה עניו כי סתם גירדן עו פנים הוא וצערין גרים גירנא דלטייה (א) קללה כלומר דלייט מוליה שמה צנרא משיה כלומר צמר ענינא חל עניותא: עובדת כוכבים מניקה בנה של ישראל בזמן שאחרות עומדות על גבה אבל לא בינו לבינה. פירוש דהנקה דומיא דמילדת ומילדת סתמא צרשות ישראל היא ופ"ה אינו שרי אלף באחרות עומדות על גבה ומיהו בישראל יולא ונכנס שרי דעומד על גביו קרינא ציה כדמוכס פרק רבי ישמעאל (למן דף סא). ואם כן לריך לימור שלא להניח ישראלית ההולכת חוץ לעיר את בנה יחדי צבית ציד מניקת עובדת כוכבים אם אין ישראלית צעיר יולאת ונכנסות ממיד שם ואפ"ה מומן שציה ואליך אסור להניחו יחיד ועל מניקת ומניקת שמשנין צבית העובד כוכבים יחידים לרפאותן הורה ר"י דאסור כממה עניינים שהם חשודים על שפיות דמים ואפילו הם גדולים קלמ ימשיכו למניות ייחשמי עובדת כוכבים מניקה בנה של ישראל דכתיב (ישעיה מט) והיו מלכים אומנין ושרותיהם מניקוין מני יונק המניק ויוקן מן העובדת כוכבים ומצדמה טמאה ומצינן לו חלז מ"מ ואין חוששין לא משום שקץ ולא משום טומאה: ורמיהו יהודית מילדת עובדת כוכבים וכו'. והמקשה לא עלה דעתו להעמיד המשנה בחנם משום דתלי טעמא מפני שמילדת בן לעבודת כוכבים ורבי יוסף חסיק דאפילו הכי בשכר שרי משום איבה: סבר רב יוסף למימר אולודי בשבת בשכר שרי. תימה לרבי יוסף דס"ד דשרי ולא צייני נמי דמשני דליכא איבה משמע הא איבה מילתא דאית ציה איסורא דאורייתא דאמרינן צפרק שמונה שרצים (שבת דף קז:) הושיט ידו למעי צהמה ודלדל עובר צבמיה חייב משום עוקר דצר מגידולו דהוא מולדה שכר נקטר ללאת א"י כיון דכלו לו דמיו פסקו גידוליו: וחרושים בהמה דקה. פירוש צלשלה דאי צלש אחרים הא אמרינן צפ"ק דצ"מ (דף ה:) אין אדם חוטא ולא לו וא"ת מאי האי דאחמור רבנן צרועים שאינם פסולים אלא מדרבנן וגם הם כשרים לעדות אשה כדליתא בספ"ק דר"ה (דף כג). ואילו צבולין שיה פסולין מן המורה לכל עדות שצמורה לא אחמור כולי האי וכן מומר אוכל נצילות למיחזין דלכ"ע אמרי' הכא דליתרבי (י) צין השבת גופו והשבת ממונו דחייב להעלות ואסור להוריד ואור"י דהיא הנותנת משום דלא פסילי אלא דרבנן עשו חכמים ציחוק כדי שימנו לצ לשב וצ"ד היו (י) מחין ועושין שלא מהימנ: לא מעלין. ואפי' לר"מ דלמר (י) צפ"ק (דף כ:) לעובד כוכבים צנתינה: ולא

עין משפט ונר מצוה

יז א מ"י פ"ע מהלכות עבודת כוכבים הלכה טו סמך לאחין וספ טור וש"ע י"ד סימן קנד ספק צ: יח ב מ"י שם טו"ע שם ספק פ: יט ג מ"י שם טו"ע שם ספק פ: כ ד ה ו מ"י שם טו"ע שם ספק פ: כא ז ח ט מ"י שם טו"ע שם ספק צ: כב י ב מ"י פ"י מהל' עבודת כוכבים הל' א ופ"ד מהלכות יולא הלכה יא סמך לאחין קנד טו"ע י"ד סימן קנד ספק א וטו"ע ח"מ סימן סכה ספק ה:

רבינו חננאל (המשך)

שאריות עומדות על גבה אבל לא בינה לבינה ואפי"ה דאמרה הדיא חיותא עובדת כוכבים נפישא בישתא דהדיא איתתא דקא משפילנא מינייהו כי אפי' בנהא פ"י כיון שגינו אותה חבורתיה ואמרו לה מילדת של יהודים השיבה להם המילדת יבואו עליה רעות רבות אם אינה הורגת מן כמו חיות ששל הנדה כלומר איני מילדת אותם אלא מחבנתה להורגן לא חיישינן לה שלא אהרא אלו הדברים באמת אלא לדחות הגנות שגינו אותה: בת ישראל לא תניק בנה של עובדת כוכבים. אסיקנא בת ישראל לא תניק בנה של עובדת כוכבים מפני שמגדלת בן לעבודת כוכבים ועובדת כוכבים מניקה בת ישראל בזמן שאחרות עומדות על גבה כדכתיב והיו מלכים אומנין ושרותיהם מניקוין והא דתניא יהודית מילדת עובדת כוכבים בשכר אבל לא בחנם אוקמא רב יוסף למימר אולודי עובדת כוכבים (בשבת) משום אבה התירו לה בשכר: סבר רב יוסף למימר אולודי עובדת כוכבים בשבת [בשכר] וכן אנוקי בנה של עובדת כוכבים וכן הא